

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання:
«Стан та завдання щодо поширення інтеграції університету в світовий
науково-освітній простір»

Ефективний сталий випереджаючий розвиток університету як інноваційно-орієнтованого, конкурентоздатного, передусім через високу якість підготовки на рівні кращих світових практик осіб, що навчаються, підвищення його ролі у науково-технічному, соціальному, економічному, культурному розвитку суспільства, досягнення більш високого визнання на державному та світовому рівнях – визначається головною ціллю Стратегічного плану розвитку Сумського державного університету на 2019-2025 роки та Стратегією інтернаціоналізації СумДУ.

Вчена рада зазначає, що за останні роки Сумський державний університет досяг значних успіхів на шляху інтернаціоналізації діяльності, розвитку співробітництва із зарубіжними університетами, асоціаціями та фондами, активної участі у міжнародних грантових програмах, роботи в рамках спільних наукових та освітніх проєктів, організації навчання іноземних громадян, сприяння академічній мобільності, підтримки міжнаціонального культурного середовища, високого позиціонування у світових рейтингах. 2021 рік характеризувався найбільшими ключовими показниками даного напрямку діяльності.

Університет є членом 25 найбільш авторитетних освітніх асоціацій, включаючи Міжнародну Асоціацію Університетів (IAU) та Європейську Асоціацію Університетів (EUA) та має 280 формалізованих партнерств у 58 країнах світу. За фінансової та інформаційної підтримки іноземних партнерів функціонують 17 центрів СумДУ, на базі яких здійснюються наукові дослідження, надаються інформаційні та консультаційні послуги, підтримка стартап проєктів тощо. Зроблено важливі кроки з міжнародного визнання освітніх програм: отримано сертифікат Міжнародної організації ORPHEUS за програмами біологічного та медичного спрямування; проведена значна робота і очікується позитивний результат з міжнародної акредитації освітньої програми «Медицина».

Збільшилися масштаби грантової діяльності СумДУ, виконуються більше 500 грантів, з них 101 – загальноуніверситетського рівня (2020р. – 96, 2019р. – 70), із залученням фінансування понад 100 організацій-грантодавців, у тому числі за масштабними міжнародними грантовими програмами Європейського Союзу Erasmus+ та Horizon 2020, програмами ООН, USAID, ДААД, Британської Ради, міжурядовими дослідницькими проєктами, грантами приватних фондів та організацій. Згідно стратегічного пріоритету посилення грантової діяльності наукового спрямування за 2021 рік було подано 60 суто наукових проєктів (2020 - 51, 2019 - 34). Обсяги фінансування грантової діяльності сягають більш ніж 20 млн.грн. У рамках виконання міжнародних грантових проєктів за останні п'ять років до СумДУ було залучено комп'ютерного, технічного та наукового обладнання на суму

більш ніж 10 млн.грн. У 2022 р. запланована закупівля обладнання на суму близько 5 млн.грн.

Значні успіхи було досягнуто за найбільш масштабною грантовою програмою Європейського Союзу Еразмус+, СумДУ посідає перше місце серед ЗВО України за напрямом «Жан Моне» (23 проекти, з них рекордні 7 у 2020 р. з 35 підтриманих в Україні та 10 у 2021 р. з 26 підтриманих в Україні); 1 місце за напрямом «Стратегічні партнерства» (4 проекти), 3 місце за напрямом «Розвиток потенціалу вищої освіти» (5 проектів), виконується 100 угод за напрямом «Міжнародна кредитна мобільність».

Незважаючи на складну ситуацію, зумовлену пандемією COVID-19, у 2021 році вдалося значно покращити показники міжнародної академічної мобільності студентів. Першими в Україні запроваджено віртуальну мобільність за всесвітньо відомою технологією COIL – Collaborative Online International Learning. У 2021 р. учасниками міжнародної академічної мобільності стали 521 студент СумДУ, що становить 7,2 % від контингенту студентів денної форми навчання (у 2020 р. – 127 (1,8%); у 2019 р. – 122 (1,6%)). Помітного розвитку набула і академічна мобільність аспірантів: у 2021 році – 174 особи, що складає 33,9% від контингенту аспірантів усіх форм навчання (у 2020 р. – 26 (4,7%); у 2019 р. – 24 (5,3%)).

Успішне запровадження сучасних технологій віртуальної мобільності зумовило потужне зростання показника мобільності іноземних здобувачів вищої освіти у СумДУ: 274 студенти (у 2020 р. – 27 студентів, у 2019 р. таких прикладів не було) та 47 аспірантів (у 2020 р. - таких аспірантів не було) закордонних ЗВО.

Університетом запроваджено модель кампусу європейського зразка. Розвивається міжнародна діяльність у культурній та спортивній сферах, що є важливими компонентами інтернаціоналізації основних напрямів діяльності та створення багатомовного та міжкультурного середовища.

Для розуміння та впровадження процесів інтернаціоналізації як комплексної багатовекторної діяльності розбудови університету в глобальному конкурентному науково-освітньому середовищі в університеті функціонує розвинена організаційно-адміністративна структура, яка, крім загальноуніверситетського менеджменту, включає заступників директорів інститутів і деканів факультетів, відповідальних осіб на кафедрах. Щомісячно проводиться університетська рада з інтернаціоналізації, функціонують комісії з координації грантової діяльності та відбору учасників академічної мобільності.

За результатами рейтингу структурних підрозділів СумДУ, за індикатором «Якість міжнародної діяльності» найбільш успішними за підсумками 2021 року стали ННІ БіЕМ і ТеСЕТ, а також кафедри технологій машинобудування, верстатів і інструментів, наноелектроніки та модифікації поверхні, міжнародних економічних відносин.

2022 рік приніс найбільші виклики для розвитку університету в цілому і міжнародної діяльності зокрема. Разом з цим, СумДУ і під час осадного положення, у якому у лютому-березні 2022 року знаходилося м. Суми, ні на один день не припиняв міжнародну діяльність, має тверду позицію щодо подальшого розвитку згідно сформованої місії і стратегічного бачення, і докладає максимальних зусиль для

продовження якісного надання відповідних послуг іноземним стейкхолдерам, підтримки міжнародних партнерств, виконання поточних і підготовку нових спільних проєктів.

У такий складний час для України посилена міжнародна діяльність є запорукою потужної підтримки для подолання існуючих викликів, що включають вимушене переселення співробітників і контингенту осіб, що навчаються, інфраструктурні пошкодження, обмежене фінансування державою сектору освіти і науки, забезпечення умов для подальшої якісної навчальної і наукової роботи.

Протягом останніх тижнів військових дій університет вже отримав суттєву міжнародну підтримку, маємо численні звернення від близько 100 партнерських закладів з більш ніж 30 країн. Закордонні ЗВО надають численні можливості академічної мобільності зі стипендіальним забезпеченням; із виділенням власних ресурсів продовжують терміни перебування тим, хто виїжджав до 24 лютого 2022 року; надають відкритий доступ до використання сучасних навчальних і дослідницьких напрацювань; забезпечують гуманітарну допомогу тощо. Наразі також опрацьовується можливість прямої фінансової підтримки.

У той же час необхідно сконцентрувати зусилля на активній комунікації та співпраці в міжнародному науково-освітньому просторі, донесенні чіткої інформації щодо реальної ситуації сьогодення, існуючих викликів і потреб, підготовці та реалізації проєктів взаємодії із закордонними партнерами, залученні додаткових ресурсів.

Враховуючи вищевикладене та з метою збереження наявного потенціалу і подальшої розбудови Сумського державного університету як закладу вищої освіти світового рівня

Вчена рада Сумського державного університету постановляє:

1. Управлінню міжнародного співробітництва, керівникам загальноуніверситетських підрозділів, директорам інститутів, деканам факультетів, співробітникам, які знаходяться за кордоном:
 - забезпечувати регулярну комунікацію із закордонними партнерами, інформувати щодо реальної ситуації в Україні, Сумщині і університеті, пропонувати спільні програми взаємодії за основними напрямками діяльності, сприяти формуванню цільових інструментів підтримки;
 - забезпечувати участь у підготовці міжнародних ініціатив, спрямованих на підтримку СумДУ та його представників (студенти, співробітники) із залученням відповідних загальноуніверситетських підрозділів та кафедр університету. Вживати заходів щодо залучення до СумДУ ресурсів (навчальних, фінансових, людських), що надаються в якості підтримки від міжнародних партнерів для підвищення якості навчальних і наукових послуг;
 - вивчати можливості та надавати пропозиції щодо створення спільних із закордонними університетами та науковими інституціями наукових центрів, лабораторій, входження до відповідних мереж.

Термін виконання: протягом року.

2. Управлінню міжнародного співробітництва, директорам інститутів, деканам факультетів, керівникам робочих груп за міжнародними грантовими проектами посилити міжнародну грантову діяльність, у тому числі:
- з урахуванням воєнного стану організовувати пошук додатково оголошених для підтримки України грантових програм та підготовку проектних заявок, спрямованих, передусім, на подальший розвиток основних напрямів діяльності університету;
 - продовжити активну реалізацію поточних грантових проектів із проведенням, за необхідності, перегляду термінів реалізації проектних завдань. Забезпечити необхідні організаційні заходи (офіційне листування, накази по університету, зміни до програм та кошторисів виконання проектів) та відповідне узгодження з організаціями-грантодавцями.

Термін виконання: згідно термінів грантових програм.

3. Управлінню міжнародного співробітництва, директорам інститутів, деканам факультетів сприяти академічній мобільності здобувачів вищої освіти і співробітників, зокрема:
- використовувати актуальні можливості міжнародних програм (квоти поточних проектів КА1 програми ЄС Еразмус+, стипендії урядових програм, фондів тощо), а також пропозиції міжнародних партнерів, у тому числі для здобувачів вищої освіти і НПП, які вимушено перемістились до інших країн;
 - відновлювати попередньо узгоджені та започатковувати нові спільні програми віртуальної мобільності з іноземними закладами вищої освіти, передусім за технологіями міжнародної віртуальної мобільності;
 - переглянути існуючі та здійснити заходи щодо впровадження нових програм подвійного диплому із закордонними партнерами, передусім на рівні магістратури та аспірантури, сприяння їх реалізації і вступу на навчання за ними у 2022/2023 роках, у тому числі у гібридному (поєднання очної і дистанційної форм навчання) та суто віртуальному форматах.

Термін виконання: 01.07.2022р.

4. Управлінню міжнародного співробітництва з урахуванням ініційованої компанією Cormack Consultancy Group (Великобританія) та підтриманої МОН України програми «Ініціатива Єднання», що передбачає можливість співпраці українських ЗВО з університетами-побратимами у ЄС або Британії, проведеної роботи та визначення в якості партнера СумДУ Університету міста Ліверпуль (входить до Групи Рассел, є одним з 20 найкращих університетів Великої Британії, займає високі місця у міжнародних рейтингах (ARWU – 101-150; THE – 178, QS – 189), серед випускників – дев'ять лауреатів Нобелівської премії) забезпечити відповідну координацію та організаційну роботу щодо напрямів співпраці, що включають, але не обмежуються наступним:
- організацію програм мобільності для студентів та викладачів;
 - організацію доступу до баз даних та онлайн курсів, які студенти СумДУ зможуть проходити безкоштовно, отримуючи кредити;

- надання доступу до наукових бібліотек та репозитаріїв Університету м. Ліверпуль;
- надання аспірантам стипендій для короткострокових досліджень;
- збір коштів або створення фонду на відновлення університету чи задоволення адресних потреб;
- організацію культурних та інформаційних, наукових заходів серед студентства;
- створення партнерства для подання грантових заявок.

Термін виконання: підготовча робота – до 31.05.2022р.; реалізація співпраці – згідно умов виконання програми співпраці.

5. Ректору СумДУ, управлінню міжнародного співробітництва продовжити роботу щодо пошуку та активної участі СумДУ у міжнародних мережевих проєктах, ініційованих, зокрема, радами університетів інших країн з визначення університетів-побратимів для ЗВО України з метою надання максимальної ресурсної підтримки для якісної реалізації основних напрямів діяльності.

Термін виконання: протягом року.

6. Директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр налагодити роботу щодо інтенсивної співпраці із профільними структурними підрозділами закордонних закладів-партнерів за напрямками, що зазначені у п. 4 цього рішення, ініціювати, за необхідності, укладення відповідних угод про співробітництво.

Термін виконання: протягом року.

7. Медіа центру, центру веб-ресурсів, управлінню міжнародного співробітництва, департаменту міжнародної освіти, ЦНТІ, департаменту доуніверситетської освіти і профорієнтаційної роботи, директорам інститутів, деканам факультетів активізувати рекламно-інформаційну діяльність у міжнародному науково-освітньому та медіа-просторі, зокрема:

- сформувати та регулярно оновлювати узагальнену інформацію щодо реальної ситуації і наслідків військових дій в Україні і Сумщині, діяльності університету для забезпечення коректного інформаційного простору і запобіганню фейків;
- регулярно висвітлювати інформацію щодо активної діяльності СумДУ на власних ресурсах, у закордонних друкованих та електронних виданнях, соціальних мережах з урахуванням інтересів різних цільових груп;
- регулярно поширювати інформацію щодо можливостей міжнародної грантової діяльності і академічної мобільності, що пропонуються відповідними міжнародними програмами або закладами-партнерами СумДУ за кордоном;
- використовувати поточні результати міжнародного співробітництва (спільні навчальні програми, грантові проєкти, підтримку закордонних партнерів тощо) у рекламно-інформаційній та профорієнтаційній роботі.

Термін виконання: протягом року.

Схвалено вченою радою СумДУ.
Протокол №12 від 22 квітня 2022 р.

Голова вченої ради

Анатолій ВАСИЛЬСВ

